

Hersenabces

Wat is een hersenabces?

Een Hersenabces is een zeldzaam maar levensgevaarlijk abces in de hersenen. Een abces is een afgekapselde holte gevuld met bacteriën en dood weefselmateriaal (pus). Een abces kan overal in het lichaam voorkomen, ook in de grote en kleine hersenen. Het begint als een hersenontsteking (encefalitis) en ontwikkelt zich dan tot een abces.

Wat is de oorzaak?

Een hersenabces kan ontstaan uit de directe groei vanuit de omgeving. Meestal gaat het daarbij om een oorontsteking waarbij de infectie doorbreekt naar de hersenen en daar een abces vormt. Zo kan ook een abces ontstaan vanuit een van de neusbijholten. Een abces kan gevormd worden als gevolg van een ontsteking rond een vreemd lichaam, zoals een kogel. Vooral houtdelen (splinters) geven nog wel eens aanleiding tot een abces. Tenslotte is er nog de zeldzame oorzaak van een aangeboren fistelgangetje van de huid dat via de verbinding naar de buitenwereld tot een hersenabces kan leiden.

Gevormd door bacteriën die vanuit ontstekingshaarden elders worden aangevoerd, bijvoorbeeld vanuit een ontstoken gebit. Bij een hartafwijking waarbij het bloed vanuit de aders een directe verbinding heeft met de slagaders ontbreekt de filtering door de longen en kunnen bacteriën makkelijk tot in de hersenen verslept worden.

Wat zijn de symptomen?

De symptomen van een hersenabces zijn afhankelijk van de plaats waar het abces zich in de hersenen bevindt. Vaak is de druk van het abces op het hersenweefsel de oorzaak van de symptomen.

De voornaamste tekenen zijn:

- hoofdpijn;
- vermoeidheid;
- koorts;
- vermindering van bewustzijn;
- misselijkheid en braken;
- wazig zicht;
- epilepsie-aanvallen.
- Er kan ook halfzijdige verlamming, spraakmoeilijkheden of een vermindering van het gezichtsveld ontstaan. Soms treden er psychiatrische symptomen op.

Wat is de behandeling?

Een hersenabces is goed te behandelen en geneest vrijwel altijd volledig. Een hersenabces wordt altijd langdurig (minstens 6 weken) met antibiotica, via een infuus, behandeld. Soms is een operatie noodzakelijk voor onderzoek van het soort bacterie en/of om het hersenabces te verkleinen of weg te nemen.

Er zijn drie behandelmogelijkheden:

- Behandeling met antibiotica.
- Behandeling met antibiotica en een operatie door middel van een framelessbiopt.
- Behandeling met antibiotica en een operatie door middel van een craniotomie.

Welke behandeling u krijgt, hangt af van de oorzaak van het hersenabces, de grootte, de verschijnselen, de plaats en of u meerdere abscessen hebt. Soms vindt een combinatie van bovengenoemde behandelingen plaats.

De meeste patiënten krijgen tijdens hun behandeling een PICC-lijn, omdat het noodzakelijk is dat u voor een langere periode antibiotica toegediend krijgt. PICC- lijn staat voor Perifeer Ingebrachte Centrale Catheter. Perifeer is de medische term voor 'aan de buitenzijde van het lichaam'. Een katheter is een dun slangetje dat via een bloedvat in de bovenarm wordt ingebracht. Het uiteinde van de PICC-lijn komt uit in een groot bloedvat, vlak boven het hart (de Vena Cava Superior).

Wat is het verloop?

Als de uitslagen van het bloedonderzoek en CT-of MRI scans goed zijn en het hersenabces kleiner wordt, mag u afhankelijk van u conditie, naar huis. Thuis krijgt u nog wel de antibiotica via het infuus toegediend totdat de zes weken totaal zijn verstreken. De antibiotica wordt thuis door de thuiszorg gegeven. Hierna kan het nog een ruime periode duren voordat u helemaal herstelt bent. Het litteken dat na het abces overblijft geeft nog wel eens aanleiding tot epilepsie, die echter met medicijnen goed te behandelen is.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00
Polikliniek Neurologie: (013) 221 01 40

**Locatie ETZ Elisabeth
Neurocentrum,
Route 42**

**Etage G:
(013) 221 23 46
(013) 221 23 51**